

Odejd?. Rzecz o polskim rasizmie

Odejd?. Rzecz o polskim rasizmie

Agnieszka Kościńska, Michał Petryk

Wydawnictwo: [Wydawnictwo Krytyki Politycznej](#) [2]

Rok wydania: 2022

Tytuł książki / czasopisma: Odejd?. Rzecz o polskim rasizmie

Język oryginału: polski

Czy rasizm jest czynnikiem polskości? Agnieszka Kościńska [3] i Michał Petryk w swoim historyczno-antropologicznym śledztwie badają systemowe wymiary rasizmu przeciwko czarnym migrantom i Romom w Polsce. Sięgają po przedwojenne związki Polski z kolonializmem, opisują PRL-owską politykę wobec przybyszów z zaprzysiężonych afrykańskich krajów, wreszcie przedstawiają, jak rasizm i kolonializm wpłynęły na sytuację białych Polaków i przybyszów w III RP. Publikujemy fragment książki „Odejd?. Rzecz o polskim rasizmie”, która ukazała się w Wydawnictwie Krytyki Politycznej.

Z książki:

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

„Czarne zagrożenie” w PRL i potem uosabiają nie tylko – jak wielu uważa – pochodzący z Indii Romowie, lecz także przybysze ze Wschodu i z Afryki. Niepokój napędza stereotypy na temat seksualności ludów Orientu – widzianych jako niecywilizowane, zagrażające białej europejskiej przyzwoitości i kulturze. Edward Said wyobrażenia te nazwał orientalistycznymi i pokazał, że właśnie one są używane, i nadal są używane, uzasadnianiu dominacji Zachodu nad resztą świata. Polska zawsze aspirowała do bycia białym Zachodem i choć w czasach komunizmu teoretycznie była antykolonialna, wciąż chętnie powtarzano orientalistyczne klisze. W rezultacie lęk przed seksualnością „Orientu” funkcjonował w okresie zimnej wojny ponad podziałami politycznymi.

Recenzja w ["Książkach. Magazynie do Czytania"](#) [4]:

Od prób zrozumienia własnej tożsamości, przez historię niewoli i kolonialne mrzonki, po nieudane budowy socjalistycznej utopii i bagaże uprzedzeń w własnych i importowanych – tak rysuje się obraz kraju, w którym zginął człowiek, a dekadę później ktoś nadal uważa, że nie ma niczego z tego w używaniu słowa na „M”. Lektura obowiązkowa. (fragment)

Wywiad z autorami w ["Krytyce Politycznej"](#) [5]

[Agnieszka Kościńska](#) [3] – profesorka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego, a w latach 2021–2022 Leverhulme Visiting Professor w Oxford School of Global and Area Studies; autorka m.in. książki *Płeć, przyjemność i przemoc. Kształtowanie wiedzy eksperckiej o seksualności w Polsce* (2014) *Zobaczyć tośia. Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu* (2017).

Michał Petryk – tłumacz literatury pięknej z języka ukraińskiego, głównie prozy Serhija Żadana, oraz anglojęzycznego piśmiennictwa antropologicznego – między innymi prac Judith Okely, Lili Abu-Lughod i Jamesa C. Scotta.

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/odejdz-rzecz-o-polskim-rasizmie>

Odnosiniki

[1] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/odejdz-rzecz-o-polskim-rasizmie>

[2] <https://wydawnictwo.krytykapolityczna.pl/odejdz-rzecz-o-polskim-rasizmie-1079>

[3] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/agnieszka-koscianska>

[4] <https://wyborcza.pl/ksiazki/7,154165,28801031,przyjdz-i-patrz-polaku.html>

[5] <https://krytykapolityczna.pl/kultura/czytaj-dalej/agnieszka-koscianska-michal-petryk-z-autobusem-arabow-czy-rasizm-jest-czescia-polskosci/>